
Zasady ustalania składu rodziny i obliczania dochodu w rodzinie wnioskodawcy

§ 1

Rodzina studenta oraz ustalanie składu rodziny

Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta ubiegającego się o stypendium socjalne ustala się na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z tym że przy jej ustalaniu:

1. uwzględnia się dochody osiągane przez:
 - a) studenta,
 - b) małżonka studenta,
 - c) rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych studenta,
 - d) będące na utrzymaniu osób w pkt. a, b, c, dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26 roku życia, a jeżeli 26. rok życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia oraz dzieci niepełnosprawnych bez względu na wiek
2. nie uwzględnia się:
 - a) świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1, art. 359 ust. 1 i art. 420 ust. 1,
 - b) stypendiów otrzymywanych przez uczniów, studentów i doktorantów w ramach:
 - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - niepodlegających zwrotowi środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
 - umów międzynarodowych lub programów wykonawczych, sporządzanych do tych umów, albo międzynarodowych programów stypendialnych,
 - c) świadczeń pomocy materialnej otrzymywanych przez uczniów na podstawie przepisów o systemie oświaty,
 - d) stypendiów o charakterze socjalnym przyznawanych przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, 1540, 1552 i 1629).

§ 2

Student samodzielny

1. Student, który nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych, może ubiegać się o stypendium socjalne bez wykazywania dochodów osiąganych przez te osoby oraz będące na ich utrzymaniu dzieci niepełnoletnie, dzieci pobierające naukę do 26. roku życia, a jeżeli 26. roku życia przypada w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia, oraz dzieci niepełnosprawne bez względu na wiek, jeżeli spełnia jeden z następujących warunków:
 - a) ukończył 26. rok życia;
 - b) pozostaje w związku małżeńskim;
 - c) ma na utrzymaniu dzieci, o których mowa w § 1 ust. 1 lit. d;
 - d) osiągnął pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;
 - e) posiada stałe źródło dochodów i jego przeciętny miesięczny dochód w poprzednim roku podatkowym oraz w roku bieżącym w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia oświadczenia jest wyższy lub równy 40% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego od 1 stycznia roku poprzedzającego rok akademicki, na które przyznawane jest stypendium socjalne oraz nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców i złożył stosowne oświadczenie w tej sprawie w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. (t.j. Dz. U z 2024, poz. 323).

2. Student, o którym mowa w ust. 1, składa oświadczenie, że nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego z żadnym z rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych.
3. Za stałe źródło dochodów, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, rozumie się stałe źródło dochodu przez 12 miesięcy w roku, z którego oblicza się dochód oraz przez wszystkie miesiące po tym roku. Za stałe źródło dochodu studenta może być uznane wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę, a także między innymi: renta, alimenty, cyklicznie zawierane umowy zlecenia. W uzasadnionych przypadkach Rektor, KS lub OKS może odstąpić od zasady wymienionej w zdaniu pierwszym.

§ 3

Zasady ustalania składu rodziny

1. Rodzica lub rodziców studenta nie wlicza się do składu rodziny w przypadku, gdy:
 - a) rodzic lub rodzice są wyrokiem sądu zobowiązani do alimentów na rzecz studenta;
 - b) rodzic lub rodzice nie żyją;
 - c) ojciec jest nieznany;
 - d) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub od rodziców zostało oddalone;
 - e) student spełnia warunki, o których mowa w § 2.
2. W przypadku, gdy sąd zobowiązał jednego z rodziców studenta do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania studenta i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz studenta, do składu rodziny nie wlicza się rodzica, który nie jest zobowiązany do świadczenia alimentacyjnego.
3. W przypadku, gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby.
4. Nie uważa się za członka rodziny studenta rodzeństwa lub dziecka studenta w wieku powyżej 26. roku życia, nawet jeżeli pozostaje na utrzymaniu, chyba że legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności.
5. W przypadku, gdy członek rodziny studenta ubiegającego się o świadczenia zaginął, student, składając wniosek o świadczenie, dołącza zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta. Ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się zaginionego członka rodziny i jego dochodu.
6. W przypadku, gdy członek rodziny studenta jest umieszczony w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się osoby umieszczonej w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie. Instytucja zapewniająca całodobowe utrzymanie to: dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkoła wojskowa lub inna szkoła, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie.
7. W przypadku, gdy student zawrze związek małżeński po roku kalendarzowym, z którego dokumentuje się dochody, ale przed dniem złożenia wniosku o świadczenie, w celu ustalenia prawa do świadczenia uwzględnia się dochody małżonka za rok kalendarzowy poprzedzający rok akademicki, na który świadczenie ma być przyznane.
8. Do rodziny studenta nie wlicza się konkubenta studenta lub konkubenta członka rodziny studenta. Wyjątek stanowi konkubent, który jest opiekunem faktycznym rodziny.
9. Za opiekuna prawnego członka rodziny studenta uznaje się osoby, które dla udowodnienia tego faktu mogą przedłożyć wyrok sądu rodzinnego. Wówczas dochody tych osób wlicza się do dochodu rodziny studenta. Za opiekuna prawnego członka rodziny studenta nie uznaje się osoby, która wyrokiem sądu sprawuje kuratelę nad członkiem (członkami) rodziny studenta.
10. Za opiekuna faktycznego studenta uważa się osobę, która – w rozumieniu potocznym – taką opiekę sprawuje, jeżeli student takiej opieki wymaga np. z powodu niepełnosprawności.

§ 4

Utrata dochodu

1. Za utratę dochodu uznaje się utratę dochodu, która nastąpiła wyłącznie w związku z następującymi okolicznościami:
 - a) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
 - b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
 - c) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 1051),
 - e) wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 90) lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 497),
 - f) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - g) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,
 - h) utratą świadczenia rodzicielskiego,
 - i) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
 - j) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny ustalając dochód nie uwzględnia się dochodu utraconego.
3. Utratę dochodu przez studenta lub członka jego rodziny dokumentuje się zaświadczeniem płatnika dochodu albo innymi dokumentami zawierającymi informację o:
 - a) dacie utraty dochodu,
 - b) kwocie utraconego dochodu, z uwzględnieniem wysokości należnego podatku, składek na ubezpieczenie zdrowotne i ubezpieczenie społeczne (jeżeli dotyczy),
 - c) rodzaju utraconego dochodu.
4. Nie stanowią utraty dochodu okoliczności niewymienione w ust. 1, w tym: przebywanie na urlopie bezpłatnym, zmiana warunków umowy, w tym zmniejszenie wymiaru czasu pracy lub liczby przepracowanych godzin, zajęcie komornicze wynagrodzenia lub innego dochodu, grzywny, kary pieniężne, szkody rolnicze, zakończenie wypłacania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 323).

§ 5

Uzyskanie dochodu

1. Za dochód uzyskany uważa się uzyskanie dochodu wyłącznie w wyniku zaistnienia następujących okoliczności:
 - a) zakończeniem urlopu wychowawczego,
 - b) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,
 - c) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r.

- o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,
- e) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art. 36aa ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
 - f) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
 - g) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,
 - h) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,
 - i) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
- 6. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, ustalając dochód członka rodziny osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane jest prawo do świadczenia.
 - 7. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny po roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, dochód członka rodziny ustala się na podstawie dochodu powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane jest prawo do świadczenia. Dochodu tego nie dzieli się przez 12 miesięcy.
 - 8. Nie stanowią uzyskania dochodu okoliczności niewymienione w ust. 1, w tym: orzeczenie alimentów, zmiana wysokości wynagrodzenia lub wymiaru czasu pracy, przyznanie odszkodowania.

§ 6

Wyjątki od zasad utraty i uzyskania dochodu

Przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wykreślenia z rejestru lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny utracił dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskał dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy, lub zamawiającego dzieło, lub ponownie rozpoczął pozarolniczą działalność gospodarczą.

§ 7

Alimenty

- 1. Przy ustalaniu prawa do świadczenia, w dochodzie rodziny studenta uwzględnia się kwotę zasądzzonego świadczenia alimentacyjnego.
- 2. W przypadku, gdy członek rodziny ma ustalone prawo do alimentów, ale ich nie otrzymuje lub otrzymuje w wysokości niższej od ustalonej wyrokiem, ugodą sądową lub ugodą przed mediatorem, do dochodu rodziny stanowiącego podstawę ustalenia prawa do świadczenia wlicza się alimenty w ustalonej wysokości.
- 3. Jeżeli kwota otrzymywanych alimentów jest niższa od kwoty podanej w wyroku lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem, na potwierdzenie wysokości alimentów należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.
- 4. Do dochodów nieopodatkowanych wlicza się świadczenia uzyskane z Funduszu Alimentacyjnego.

§ 8

Gospodarstwo rolne

1. Za gospodarstwo rolne uważa się obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. W przypadku mniejszej powierzchni gruntów nie ustala się dochodu z gospodarstwa rolnego.
2. Zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego, w szczególności sprzedaż, zakup, darowizna, nie stanowi okoliczności, w związku z którą następuje utrata lub uzyskania dochodu. Zmiany te uwzględniane są w roku, z którego oblicza się dochód z zastrzeżeniem, że jeżeli zmiana powierzchni nastąpiła w trakcie roku, dochód należy liczyć proporcjonalnie do liczby miesięcy posiadania gospodarstwa rolnego. Tak wyliczony dochód dzieli się przez 12 miesięcy.
3. Przy ustalaniu dochodu z gospodarstwa rolnego nie uwzględnia się dopłat bezpośrednich uzyskanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.
4. Ustalając dochód rodziny uzyskany z gospodarstwa rolnego, do powierzchni gospodarstwa stanowiącego podstawę wymiaru podatku rolnego wlicza się obszary rolne oddane w dzierżawę, z wyjątkiem:
 - a) oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego,
 - b) gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
 - c) gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.
5. Za umowę, o której mowa w ust. 4, uznaje się umowę dzierżawy zawartą w formie pisemnej na okres co najmniej 10 lat i zgłoszoną do ewidencji gruntów i budynków przez emeryta lub rencistę rolniczego z osobą niebędącą:
 - a) małżonkiem wydzierżawiającego,
 - b) jego zstępnym lub pasierbem,
 - c) małżonkiem zstępnego lub pasierba,
 - d) osobą pozostającą z wydzierżawiającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
 - e) małżonkiem osoby pozostającej z wydzierżawiającym we wspólnym gospodarstwie domowym.
6. Ustalając dochód uzyskany przez dzierżawcę gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę na zasadach, o których mowa w ust. 5, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
7. Ustalając dochód rodziny uzyskany z wydzierżawionego od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa gospodarstwa rolnego, dochód uzyskany z gospodarstwa rolnego pomniejsza się o zapłacony czynsz z tytułu dzierżawy.
8. Członkowie rodziny studenta będący domownikami lub rolnikami posiadającymi gospodarstwo rolne, ubezpieczonymi w KRUS, przedkładają zaświadczenie z KRUS o pobieraniu zasiłków chorobowych w roku, z którego oblicza się dochód.

§ 9

Dochody z zagranicy

1. W przypadku, gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczenia.

2. W przypadku, gdy członek rodziny osiągnie poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, którego nie uzyskiwał w roku kalendarzowym stanowiącym podstawę ustalenia prawa do świadczenia, przeliczenia tego dochodu dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został uzyskany.

§ 10

Dochody cudzoziemców

Do dochodów osiąganych przez cudzoziemców zasady ustalania składu rodziny i obliczania dochodu rodziny studenta stosuje się odpowiednio. W szczególności cudzoziemcy:

- a) zobowiązani są przedstawić zaświadczenie o wysokości osiągniętego dochodu z właściwego urzędu ds. podatkowych z kraju, którego są obywatelem,
- b) przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w roku kalendarzowym, z którego oblicza się dochód, przedstawiają także zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla ich miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej